

**АРГАНІЗАЦЫЯ І ЗМЕСТ
УЗАЕМАДЗЕЯННЯ ЛАГАПЕДА І БАЦЬКОЎ У
ПРАЦЭСЕ
КАРЭКЦЫІ МАЎЛЕНЧЫХ ПАРУШЭННЯЎ У
ДЗЯЦЕЙ**

Асноўнымі задачамі ў рабоце з бацькамі з'яўляюцца:

- ▶ **вывучэнне сям'і дзіцяці з парушэннямі мовы;**
- ▶ **прыцягненне бацькоў да актыўнага ўдзелу ў карэкцыйна-педагагічным працэсе;**
- ▶ **павышэнне ўзроўню псіхалага-педагагічных ведаў, уменняў і навыкаў бацькоў, актывізацыя іх педагагічнай самаадукацыі;**
- ▶ **арганізацыя прапаганды станоўчага вопыту сямейнага выхавання дзяцей з парушэннямі маўлення.**

**Для рэалізацыі названых задач лагапеду
неабходна валодаць наступнымі ўменнямі:**

- будаваць даверныя адносіны з бацькамі дзіцяці, з яго сям'ёй;
- ажыццяўляць працу па пераадоленні фарміравання ў бацькоў скажоных уяўленняў аб магчымых хуткіх пазітыўных выніках;
- будаваць сваю падтрымку сям'і на захаваных функцыях і магчымасцях дзіцяці;
- пазбягаць фіксацыі на наяўных парушэннях і інш.

Метады вывучэння сям'і:

- ▶ **вывучэнне дакументацыі**
- ▶ **назіранне**
- ▶ **анкетаванне**
- ▶ **інтэрв'юіраванне**
- ▶ **вывучэнне прадуктаў дзейнасці**
- ▶ **гутарка**
- ▶ **апытальнікі**
- ▶ **праектыўныя метадыкі і інш.**

Формы працы:

- ▶ Індывідуальныя: гутаркі; кансультацыі; практыкумы; наведванне заняткаў; вядзенне сшыткаў для хатніх заданняў;
- ▶ Групавыя (калектыўныя): бацькоўскія сходы; вечары пытанняў і адказаў; пасяджэння круглага стала; заняткі-трэнінгі; сумесныя святы і забавы; дні адчыненых дзвярэй; школы для бацькоў; бацькоўскія канферэнцыі; сямейныя (хатнія) педсаветы; дзелавыя гульні, семінары-практыкумы; гурткі для бацькоў і дзяцей і інш.;
- ▶ Наглядна-інфармацыйныя: выставы дзіцячых работ; фотавыставы; рэклама кніг, артыкулаў з газет, часопісаў; інфармацыйны банк; стэнды; тэчкі-перасоўкі; бібліятэкі; тэматычныя выставы; санбюллетень; інфармацыйныя кошыкі (шкатулка, скрыні); бацькоўская пошта; памяткі; рэкламныя буклеты, улёткі, плакаты, відэаролікі; тэлефон даверу, скарбонка саветаў і інш.

Этапы індывідуальнага кансультавання бацькоў:

- На *першым этапе* (дыягнастычным) ўсталёўваюцца даверныя адносіны з бацькамі (выкарыстоўваецца гутарка, інтэрв'ю, эксперыментальна псіхалагічныя метадыкі пры неабходнасці).
- *Другі этап* праводзіцца па выніках абследавання дзіцяці.
  - настаўнік-лагапед інфармуе бацькоў аб стане маўленчага, у цэлым псіхічнага развіцця дзіцяці;
  - тлумачыць меры дапамогі з улікам структуры дэфекту;
  - плануе наступныя сустрэчы з мэтай абмеркавання дынамікі прасоўвання дзіцяці ва ўмовах карэкцыйнага ўздзеяння.

-
- ***На трэцім этапе*** кансультавання, якое суадносіцца з уласна карэкцыйнай працай, вырашаюцца наступныя задачы:
    - павышэнне ўзроўню педагагічнай кампетэнтнасці бацькоў праз пашырэнне кола ведаў у галіне дэфекталогіі;
    - ўключэнне бацькоў у сістэму аказання карэкцыйнай дапамогі.
  - ***Чацвёрты этап*** (заклучны) кансультавання носіць рэкамендацыйны характар. Пазітыўным вынікам гэтага этапу будзе з'яўляцца змяненне адносін бацькоў да дзіцяці ў бок прыняцця яго асаблівасцяў.

Найбільш ефектйвними формами йзаемадзєяннє лагапеда і бацькоў з'яўляюцца:

- сумесныя абмеркавання з бацькамі ходу і вынікаў карэкцыйнай працы;
- выпрацоўка рэкамендацый па пераадоленні негатыўных тэндэнцый у развіцці дзіцяці;
- правядзенне індывідуальных практыкумаў па навучанні бацькоў (артыкуляцыйная, дыхальная, галасавая віды гімнастык і г. д.).

Выбар групавых формаў узаемадзеяння лагапеда з бацькамі вызначаецца *ступенню іх гатоўнасці да супрацоўніцтва.*

► Адною з эфектыўных форм работы з бацькамі з'яўляюцца *кансультацыі.* Прыкладная тэматыка кансультацый:

- “Як падрыхтаваць дзіця з парушэннямі мовы да школы?”
- “Навучанне чытанню дзяцей з парушэннямі маўлення.”
- “Прафілактыка галасавых парушэнняў у дзяцей.”
- “Папярэджанне заікання ў дзяцей” і г. д.

Распаўсюджаная форма работы з бацькамі - бацькоўскія сходы.

Першы бацькоўскі сход ва ўмовах дашкольнай установы праводзіцца ў канцы верасня. На гэтым сходзе лагапед асвятляе пытанні неабходнасці спецыяльнага навучання дзяцей з парушэннямі маўлення:

- ▶ аналізуе вынікі лагапедычнага абследавання дзяцей (з указаннем на агульныя цяжкасці, а падчас індывідуальных гутарак інфармуе бацькоў аб выніках абследавання іх дзіцяці);
- ▶ паведамляе аб арганізацыі і змесце працы на працягу года;
- ▶ інфармуе аб прыняцці дадатковых мер пры наяўнасці спадарожных асноўнаму дэфекту парушэнняў (назіранне і лячэнне пры парушэннях цягліцавага тонусу, захворваннях органаў зроку, слыху і г.д.).
- ▶ карысна даць паслухаць бацькам запісу маўленчых выказванняў дзяцей, атрыманых пры першасным абследаванні.

Другі бацькоўскі сход праводзіцца па выніках працы першага паўгоддзя ў студзені. На ім абмяркоўваюцца:

- ▶ пытанні дынамікі прасоўвання дзяцей;
- ▶ задачы навучання;
- ▶ змест навучання на другое паўгоддзе.

Па выніках навучальнага года (у маі) арганізуецца трэці бацькоўскі сход, на якім:

- ▶ прыводзяцца дадзеныя паўторнага абследавання дзяцей;
- ▶ прапануюцца рэкамендацыі па іх далейшаму навучанню і выхаванню.

Семінары-практыкумы для бацькоў ўзаемазвязаны з групавымі кансультацыямі і спрыяюць фарміраванню неабходных практычных уменняў у бацькоў.

Тэматыка семінараў-практыкумаў ўключае:

- ▶ **выкарыстанне артыкуляцыйнай гімнастыкі ў карэкцыйнай працы па фарміраванні правільнага вымаўлення;**
- ▶ **фарміраванне графічных навыкаў у дзяцей з мэтай падрыхтоўкі рукі да пісьма;**
- ▶ **навучанне складнай гаворкі дзяцей з выкарыстаннем графічных схем;**
- ▶ **развіццё маторыкі пальцаў рук;**
- ▶ **навучанне дзяцей параўнанні прадметаў;**
- ▶ **развіццё прасторавых і часавых уяўленняў у дзяцей у перыяд падрыхтоўкі да школы і інш.**

Сшытак для хатніх заданняў змяшчае матэрыял, на якім бацькі адпрацоўваюць вымаўленне (склады, словы, чыстогаворкі, вершы, загадкі, апавяданні). У сшытку змешчаны практыкаванні, якія развіваюць артыкуляцыйную матэрыю, маўленчае дыханне, голас і г. д.

Стэнды для бацькоў лагапед афармляе сумесна з іншымі спецыялістамі, абнаўляючы матэрыял не радзей аднаго разу ў месяц. На стэндзе можа размяшчацца матэрыял:

- ▶ па фарміраванні гукавымаўлення дзяцей;
- ▶ удасканаленні граматычных сродкаў мовы;
- ▶ развіццю пазнавальных працэсаў;
- ▶ рэкамендацыі бацькам па папярэджанні і пераадоленні маўленчых парушэнняў;
- ▶ гульні і практыкаванні;
- ▶ бягучая інфармацыя для бацькоў і іншы матэрыял.

A dark grey arrow points to the right from the top left corner. Several thin, dark blue lines curve downwards from the arrow's tail towards the bottom left corner of the slide.

Для ўзгаднення працы ўсіх службаў ўстановы эфэктывнай
формай работы з бацькамі з'яўляецца “інфармацыйны
кошык”. У кутку для бацькоў размяшчаюцца *памяткі,
тэксты пісьмовых кансультацый, тэматычныя выставы і
інш.*

Такім чынам, перспектыўнымі формамі працы лагапеда з бацькамі з'яўляюцца:

- ▶ **стварэнне даведачна-інфармацыйнага банка дадзеных па пытаннях выхавання і навучання дзяцей з парушэннямі прамовы;**
- ▶ **забеспячэнне пераемнасці ў рабоце з бацькамі паміж ўстановамі, якія аказваюць лагапедычную дапамогу;**
- ▶ **прыцягненне сродкаў масавай інфармацыі да праблем прафілактыкі пераадолення моўных парушэнняў у дзяцей;**
- ▶ **узмацненне наглядна-інфармацыйных форм працы з бацькамі.**